

До Росен Плевнелиев – Президент на Република България

Копие до:

Марин Райков – Министър-председател на РБ

Константин Пенчев – Омбудсман на РБ

Димитър Токушев – Председател на Конституционния съд на РБ

Красимира Медарова – Председател на ЦИК

Медии в България и чужбина

Протестно отворено писмо дата: 23.03.2013 относно Парламентарни избори на 12.05.2013 г.

от долуподписаните български граждани от инициативата „АБГ- Асоциация на българските групи“,

подкрепени от български граждани, живеещи чужбина и в България (имената са посочени в приложението)

Уважаеми г-н Плевнелиев,

основавайки се на неотменимото си основно право по чл. 45. от Конституцията на Република България (КРБ), влязла в сила от 13.07.1991 г., се обръщаме към Вас в качеството Ви на Президент на Републиката и правомощията Ви по чл. 150. (1) от КРБ и чл. 17. (1) от Правилника за организацията на Конституционния съд. С това писмо обръщаме вниманието Ви върху проблемите с изборителното право на българските граждани, живеещи в чужбина.

Ние констатираме следните **нарушения**:

- 1. Неспазване на Конституцията на Република България, чл. 26. (1)** - правна равнопоставеност на всички български граждани, както и **вътрешно противоречие между чл. 26. (1) и чл. 65. (1)** според чл.57. (1) (основните права са неотменими)
- 2. Дискриминация на българските граждани, живеещи в чужбина** – в разрез с чл. 26. (1) и с косвено засегнатите чл. 35. (1) и чл. 48. (1), защитаващи правото на местоживееене и месторабота

и декларираме мнението си за:

- 3. Нелегитимност на парламентарните избори**, основаваща се върху точка 1 и 2 от горепосочените нарушения.

За да бъдат спазвани конституционните ни права на български граждани по чл. 26. (1) и чл. 42. (1) от КРБ и чл. 2. (1) от Изборния кодекс, свързани с **активното изборително право**, искаме:

- да се създадат аналогични и равнопоставени на МИР в България райони в чужбина;
- изборителните секции да се образуват на базата на данни от преброяване на българските граждани от съответните дипломатически представителства;
- бюлетините в България и чужбина да са идентични;
- електронно гласуване (както предвиденото в „Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Изборния кодекс“, обнародван в ДВ, Бр.17, 2013 г.) и/или гласуване по пощата, с оглед спецификата на местоживееене на българските граждани и големината на районите.

За да бъдат спазвани конституционните ни права на български граждани по чл. 26. (1) на КРБ, свързани с **пасивното изборително право** искаме:

- да се отстрани вътрешното противоречие в КРБ между чл. 26. (1) и чл. 65. (1), като се премахне "който няма друго гражданство".

и Ви умоляваме:

да представите в Конституционния съд съобразно чл. 150. (1) КРБ и чл. 17. (1) от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд инициатива за промяна на посочените от нас нарушения съобразно посочените горе от нас искания.

Мотиви:

При насрочените от Президента на РБ парламентарни избори на 12.05.2013 г. от Решение на ЦИК от 12.03.2013 г. относно реда за произвеждане на изборите, установяваме и заключаваме, че :

1. Не е спазен чл. 26. (1) от КРБ - „Гражданите на Република България, където и да се намират, имат всички права и задължения по тази Конституция“:

А) съществуват съществени разлики при правото за гласуване в страната и чужбина във връзка с **активното изборително право** на българите, живеещи в чужбина - основно неотменимо право в действащата Конституция от чл. 42. (1).

Аа) Райониране - по чл. 42. (1) организацията и редът за произвеждане на избори и референдуми се определят от закон. В заложените Основни принципи на Изборния кодекс, чл. 2. (1), изборите да се провеждат въз основа на всеобщо, равно и пряко изборително право с тайно гласуване. Разликите, които констатираме при делението на българи, живеещи в страната и такива в чужбина, са както следва:

- За произвеждане на изборите територията на страната се разделя на изборни райони, които са съвкупност от изборителните секции на дадена територия, които от своя страна могат да бъдат едно- или многомандатни, чл. 66 на ИК. В една изборителна секция се включват до 1000 изборители и в населените места се включват толкова секции, колкото пъти числото 1000 се съдържа в броя на изборителите, чл. 72. (1), (2). Броят на населението се отчита по предоставени данни от Националния статистически институт на база резултатите от последното преброяване на населението, чл. 67. (3).

- При произвеждане на изборите извън страната ръководителите на дипломатическите и консулските представителства образуват изборителни секции при спазване на законодателството на съответната държава, чл. 74. (1). За да се разкрият изборни секции, българските граждани трябва да заявят изрично желанието си да гласуват в населените места, където има дипломатическо или консулско представителство. Допълнителни секции извън тези населени места се образуват само при съгласие от приемащата държава и за не по-малко от 100 изборители, заявили желание да гласуват, не по-късно от 30 дни преди изборния ден, чл. 74. (4).

Обобщение (Аа). За да се образуват изборителни секции в България се взема под внимание статистическият брой на населението, създават се 31 многомандатни изборни райони (МИР), излъчващи 240 народни представители, за разлика от образуването на секции в чужбина, където изборителите трябва изрично да заявят желанието си да гласуват и не е предвиден нито един МИР.

Аб) Система при избор на народни представители. Според чл. 5. (1) на ИК „Изборите за народни представители се провеждат по пропорционална изборна система с кандидатски листи на регистрирани в многомандатни изборни райони“: 1. партии и коалиции от партии; 2. независими кандидати.

- като следствие от обобщението в **Аа)**, чл. 5. (1) от ИК важи само в 31-те МИР на територията на България. Според чл. 166. от ИК, бюлетините „**за граждани**“ в България съдържат пълното или съкратено наименование на партията или коалицията от партии, или наименованието на инициативния комитет, както и имената на кандидатите, заемащи първите три места в кандидатската листа или независимия кандидат. Бюлетината се попълва със знака „X“.

- като следствие от обобщението в **Аа)**, чл. 5 (1) на ИК не важи в чужбина - регистрацията на независими кандидати е невъзможна поради липса на МИР, където да бъдат регистрирани. В чужбина българските граждани не гласуват за кандидатски листи, а само за партии или коалиции от партии на национално ниво. В бюлетината „**за извън страната**“ от избирателя се попълват собственоръчно имената на партиите или коалициите от партии на празните за целта места. Бюлетините не съдържат реквизитите по чл.166. (1), т. 4.

Обобщение (Аб). Българските граждани в страната и чужбина не гласуват на равни начала.

В страната се гласува за независими кандидати или конкретни листи с кандидати за народни представители и МИР излъчват 240 народни представители.

В чужбина българските граждани не гласуват за независими кандидати и не гласуват за конкретни листи с кандидати, гласовете им се разпределят на национално ниво. Разлика има също и в попълването на бюлетините.

Б) съществува противоречие в Конституцията (чл. 26. (1) и чл. 65. (1)) във връзка с **пасивното избирателно право** на българите, живеещи в чужбина. По този въпрос обръщаме вниманието Ви върху Становището на омбудсмана на РБ относно участието на българските граждани с двойно гражданство в управлението на страната (<http://www.ombudsman.bg/public-positions/1296?page=2#middleWrapper>).

2. Дискриминация на българските граждани, живеещи в чужбина

Българските граждани, живеещи в чужбина представляват междуременно около една четвърт до една трета от всички български граждани - по данни от 2011 г. в България живеят 7 327 224 души, в чужбина – 2 018 792 души (по данни на НСИ от последното окончателно преброяване и по данни на българските дипломатически представителства по поръчка на МВНР, по ЗДОИ). На последните президентски избори през 2011 г. по информация на БГНЕС са гласували 50 499 от българите, живеещи в чужбина. Това са приблизително **2,5%** от гражданите, живеещи извън страната към съответния момент. Условиата, предписани от ИК за гласуването извън страната, намираме за дискриминиращи относно местоживееене и месторабота и действащи в посока не повишаване, а именно изкуствено ограничаване на избирателната активност.

В правомощията на ЦИК е да организира изборите по чл. 2 (1) от ИК, в съответствие с чл. 26 (1), но по действащия в момента Изборен кодекс това е невъзможно. Българските граждани в чужбина са принудени да се вписват лично в изборните списъци и да изминават стотици километри, за да могат да гласуват в съответната избирателна секция. В множество случаи броят на гражданите, принадлежащи към дадена секция, са десетки хиляди. Налице е както финансова - лична, така и физическата невъзможност за упражняване на конституционно заложеното ни право на глас.

Българите в чужбина не могат да избират конкретни кандидати – независими или от съответните

листи – за народни представители, както това се случва в МИР.

3. На базата на изложените в точка 1 и 2 аргументи считаме парламентарните избори на 12.05.2013 г. за нелегитимни и противоконституционни.

Г-н Президент,

нашите искания относно равнопоставеност на всички български граждани и тяхната неограничена възможност да упражняват своите основни граждански права, в случая активно и пасивно изборително право, на равна основа, където и да се намират те, са изразени от инициативата АБГ в Декларация до Президентството от 06.11.2012 г. и бяха прочетени и вписани в меморандума на състоялата се на 07.11.2012 г. в Брюксел конференция за българите в чужбина.

В заключение на състоялия се на 01.03.2013 г. Обществен съвет към Президентството Вие, г-н Плевнелиев, заявихте: „Аз смятам да спазвам Конституцията на България“. Ние, като български граждани в чужбина, се чувстваме пренебрегнати и призоваваме настоятелно към решителни стъпки в посока неотложното разрешаване на тези правни проблеми чрез внасяне инициатива от Ваша страна в Конституционния съд за промяна на посочените по-горе нарушения съобразно посочените от нас искания.

С уважение

Велка Йордан-Йонкманс, Кьонигсале, 60 Ф, 40212 Дюселдорф, Германия
Теменуга Трампау, Ойленберг Щрасе 11, 51065 Кьолн, Германия
Албена Илиева, Finkenstr. 61, 42555 Velbert, Германия
Християна Димитрова, Германия

Приложения:

- 1) Списък на граждани, подкрепящи Отвореното протестно писмо в Петиция.бг
- 2) Списък на граждани, подкрепящи Отвореното протестно писмо в мероприятие на АБГ във Фейсбук
- 3) Декларация до Президентството за исканията на българи в чужбина от 06.11.2012 (АБГ)
- 4) Писмо от Президентството относно прочитането на исканията на вписването в меморандума на конференцията за българите в чужбина в Брюксел
- 5) Становище на омбудсмана на РБ относно участието на българските граждани с двойно гражданство в управлението на страната

(Изпратено с ел. поща на 26.03.2013 г.)